A'

CSASZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'

ENGEDELMÉVEL.

NRO 14.

Költ Bétsbenn, Böjt Elöhavának (Februárius) 18-dik napján 1803-dik Eſztendöben.

Bét s.

Száz eſztendökkel ez elött, úgymint I-sö Leopold Csáſzár és Király uralkodása alatt, gyakran tartattak itten, a' közönséges helyeken, vitézi gyakorlások, vagy az úgy nevezett Karruſzſzelek. Azolta alíg vólt olly pompás Karruſzſzel mint a' tegnapi, melly adódott a' Cs. Kir. Ló oskolának esméretes ſzépségü, 's roppant nagyságú épületében. Huſzon négy ifjú Vitézek vóltak felfegyverkezve ſzép déltzeg paripákon, 's külömb-külömbféle gyakorlásokat vittek végh-hez, a' jelen vólt Felséges Udvarnak, 's közel két ezer Külsö és Belsö Méltóságoknak nagy meg-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

elégedésekre. Hat Magyar Vitézek vóltak közöttök, kiknek tsillámló köntöseit, 's a' paripáikon álló kéfzűleteket nem lehet dítsérni elegendőképpen. Név fzerént ezek: Hertzeg Eſzterházy Pál, a' most Frantzia Orfzágban útazó Hertzeg Eſzterházy Miklós Generális Öregebbik fia. Gróf Pálffy Ferentz, a' meghólt Gróf Pálffy János Generális második fzülött fia. Gróf Zichy Ferentz, a' mostani Kamara 's Finántz Praesessének öregebbik fia, Gróf Amade Ferentz, Gróf Schönborn Beregh Vármegye Fő-Ispánnya, és Báró Bruder. Mind a' hatan igen igen derekasan viselték magokat. Vóltak hat ifjú Vitézek régi Nemet köntösben, hatan új Német köntösben, és hatan Lengyel, vagy is Uhlanus forma ruhában. A' sebes lovaglás közben tett lövések, dárda hányások, dzsidákkal való fzúrások, kardal való vágások, 's a' t. után, mind a' hufzonnégy Vitézek, paripájokon ülvén, 's azokkal mesterséges fordúlásokat tévén, előfzör Contra-tántzot, azután Lengyel, és Német Tántzot tántzoltak.

Ő Csáfzári Királyi Felsége, a' Petersburgi Cs. Udvarnál vólt Követjét, Gróf Saurau Ferentz Ő Excellentziáját, Gróf Zinzendorf helyébe, ki Státus és Conferentzialis Ministerségre emeltetett, Alsó-Austriának Marsaljává tenni méltóztatott. A' folyó hónap 10-dikén állíttatott bé ezen méltóságába, Gróf Ugarte Cseh Orfzági Fő és Austriai első Kantzellárius, mint erre a' végre kinevezett Kommiſzfzárius által.

Tegnap előtt, 's tegnap, derekasint kezdett a' hó olvadni itten, mellyet a' lanyházó esső is segített. A' Leopoldstadti lakosok félnek, hogy az árvíz kiönti őket alsó házaikból, melly Ta-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

vaſzonként gyakran megesik. A' nevezett külső város útſzáira, tsónakok húzattak, hogy a' lakosokat kéſzületlenül ne lepje meg az árviz, ha jönni talál.

Olaſz Orſzág.

Nápoly Jan. 14-dikén. Nagy pompával tartatott a' Királyi Felség neve napja, melly alkalmatossággal megújította azon kegyelmes Rendelését, mellynél fogva botsánat adódik azoknak, kik a' múlt zürzavarokban politikai hibákba estek.

A' múlt Januárius 17-dikén Rómában tartott titkos Egyházi Gyülésben, a' már tudva lévő Frantzia Püspökökön kívül, más Fő Papi Személlyeket is Kárdinálisokká nevezett Pápa Ő Szentsége. Ezeknek ſzáma közt vagyon a' Spoletói Püspök, Locatelli; a' Jérusálemi Rend' Generálisa, Caſtiglioni; az Olmützi Érsek, H. Collorédó; Erskine, Pápa Ő Szentsége Auditora; az Udinói Érsek, Zorzi. Megditsérte Ő Szentsége, ezen alkalmatossággal tartott beſzédében az első Konzul rendkívül való érdemeit, mellyeket a' Katholika Vallásnak, Frantzia Orſzágban lett helyre állítására nézve tett, és a' melly, minekelőtte Bonapárté, a' Kormányhoz nyúlt, nagy veſzedelemben forgott.

Ide megy ki Ő Szentsége tartott fontos beſzédének értelme. „Minekutánna, a' múlt Konsistóriumokban, az Olaſz Orſzágban lévő legnevezetesebb Egyházi Személlyek bévétettettek a' Kárdinálisok Kollégiumába, kik tudniillik, az Ekklésia, és Apostoli Szent-Szék eránt mutatott érdemeikre való tekintetből, méltóknak ítéltetnek ezen méltóságra: illendőnek tartjuk, hogy a'

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

külsö Nemzetek közzül is megtiſzteljük azokat a' Kárdinálisi Hívatallal, kiket hasonlóképpen ajánlanak tett érdemeik, és ezen megjutalmaztatást érdemlö virtusaik. Ha az elmúlt időkben, a' mint Sz. Bernárd Doktor tartja, és ahoz képest, a' mint a' Tridentinumi Zsinat javasolta a' Fö Pápának, ezen méltóságra emelték az Ekklésiához különös buzgósággal viseltetett Papi Személyeket, a' Kereſztyén Vallás nagy haſznára, az elöttünk vólt Szent Pápák, és ez által arra tzéloztak, hogy az Ekklésia és a' Sz. Szék eránt való közönséges buzgóságot neveljék, a' lelkeket ennél fogva mind ſzorosabban ſzorosabban öſzve-kaptsolják: most még méltóbb jussal lehet ezt tselekedni ezen háborgós időkben, az egygyesség erösebben leendö helyre állítására, melly annál bizonyosabban megleſzſz, mivel mi világosan kimutatjuk, hogy a' Római Ekklésia, Egyházi méltóságainak közlése által, nem néz tsak a' közel valókra, és hogy dajkálkodása kiterjed minden Hívekre, mint ugyan azon Famíliának tagjaira. Adná az Isten! hogy minden Nemzetek közzül, ezen méltóságra emelhetnénk azokat, kiknek érdemeik tudva vagynak, és kik elly állapotban helyheztettek, hogy ezen Hívatalt viseljék! De mivel minden még nem ſzedödhetett rendbe, hogy ennél fogva egéſzen kiterjeſzkedhessünk; és mivel már nem halaſzthatjuk azok megtiſztelését, kik ezen Hívatalra kéſzen vagynak, és kiknek mind ſzembetünö érdemeik, mind hanyatlott idejek, a' dolgot siettetik: eltökéllettük, hogy az illyeneket a' Kárdinálisok Kollégiumába való bévételre kinevezzük, kijelentvén egyſzersmind, hogy mihelyt mód leſzſz benne

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

mások is megtiſzteltessenek ezen méltósággal. (Itt következnek a' fellyebb írt Egyházi Méltóságoknak neveik.) Az ezen napon való öröm tellyes leſzſz, nem tsak azon külsőknek, a' ſzokás ſzerént lett kineveztetések által, kik a' Kárdinálisok Kollégiumába lépnek, hanem azoknak megtiſzteltetése által, kiknek a' Konkordát ereje ſzerént. ezen méltóságra való emeltetése eránt megkérettettünk, hogy az újjonnan tett Frantzia Püspököket is vegyük tekintetbe; örömünk' és a' köztünk uralkodó egygyesség' megbizonyítására. Valósággal a' Frantzia Respublika első Konzulja Bonapárté Nápoleon, ki mindenkor óhajtotta, hogy a' Konkordát megkéfzűlése által viſzſza állíttassék az egygyesség, akkor midőn úgy látſzott, hogy a' Kathólika Vallás egéſzen felforgattatik a' Frantzia Respublikában, megelőzte kívánságinkat, és a' dolgot, melly kevés idő alatt úgy megzavarodott, annyira vitte, hogy nem tsak a' már elenyéſzett egygyesség állíttatott helyre: hanem még édes reménység is bíztat, a' Vallás gyarapodásának napról napra leendő nevekedésével. Ez a' nagy Ember, ígérvén nékünk azt, hogy ezt a' munkát nagyobb nagyobb tökélletességre viſzi, azt írta, hogy ezen nagy tzélnak annál környebben való elérésére, ſzükségesnek ítéli, hogy rendkívűl való megtiſzteltetés által, 4 Kárdinálisok tétessenek, a' Konkordát ereje ſzerént újjonnon tett Frantzia Püspökök közzűl: mivel ez által a' közönséges örömre való okok ſzaporodnak, a' Vallás haſznára feltett tzélok könnyíttetnek. Ezen ſzeméllynek (az első Konzulnak) kívánságai és kérése, kinek fáradozázainak és törekedéseinek köſzönhetjük, nem tsak azt,

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

hogy az Ekklésiát veſzedelemmel fenyegető habok letsendesedtek, hanem hogy a' Kathólika Vallás helyre állíttatott, egy hatalmas és ſzélesen kiterjedő Nemzet között, valamint ſzinte azt is, hogy hathatós segíttsége új haſznnokkal bíztatja az Ekklésiát, megillették ſzívünket, és arra indítottak, hogy Atyai ſzeretetünkhöz képest, a' Kárdinálisi méltóságot, közöljük a' Frantzia Papsággal.

„Valamint ez előtt, X-dik Leo, és a' Frantzia Király elsö Ferentz közt kötött Konkordát után, ez a' bölts Pápa, rendkívül tett némelly méltó Tagokat a' Frantzia Nemzet közzül Kárdinálisokká: mi is feltettük magunkba, hogy ezt tsináljuk, Konkordátunk megerösíttetése után, jól tudván, hogy azok a' dolgok, mellyek abban foglaltatnak, felette fontos következésüek. — A' mi a' Velentzeiket illeti, hogy azokat is megtiſzteljük akkor, midön a' külsö Tagok által neveljük a' Kárdinálisok ſzámát, az oda való Patriciusok közzül is egygyet kaptsoltunk hozzátok, tapaſztalván a' Velentzeieknek a' Szent Szék eránt mutatott érdemeit. Magatok tudjátok tiſzteletre méltó Szolga-társaim, hogy ezen az okon kívül az is indított bennünket, hogy midön a' ſzélvészek legjobban dühösködtek az Ekklésia ellen, mi ezen városban Csáſzári jótéteményre, és menedék helyre találtunk, és onnan tétetett a' Páſztor nélkül vólt Kereſztyénség' Feje. Ezen városból válaſztatván a' ti voksotok által ezen Fő méltóságra: olly sok bizonyságait tapaſztaltunk a' Velentzeiekben, a' Vallás, és az eránt viseltetett ſzeretetnek, és tiſzteletnek, hogy annak emlékezetének mind mi előttünk, mind ti előttetek kedvesnek kell lenni." 's a' t.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

Florentzia Jan. 22-dikén. A' Pármai Hertzegségből való katonák száma 1200-ra megy, és mind itt van most városunkban.

Livornó Jan. 26-dikán. Azon Anglus sereg, melly Admirális Bikerton vezérlése alá van bízva, még is Szárdínia és Málta körül tartózkodik, vigyázván szemesen a' Középtengeren eső mozdúlásokra. A' nevezett Admirális ide küldötte valamelly hajón bizonyos tiſztjét, ki London felé útazik fontos tudósításokkal. — Öſzve vetvén ezeket azzal, a' mit mondanak, azon intézetről, mellyeket Lord Sz. Vincent tett, az Anglus hajós seregnek lehető gyorsasággal való kiindúlása eránt: annyi legalább kisül, hogy még most is rések állanak az Anglusok.

Mediolánum Jan. 27-dikén. Azok a' Vámſzedők, kik az Ets vize mellé állíttattak, három Olaſz Orſzági Respublikából való hajótskának leſzedették a' ſzokott lebegő záſzlóját, és a' rajta levőknek megjelentették, hogy másſzor meg ne jelenjenek illyen tzímerrel. Tudósítatván a' Vitze Praeses ezen történetről, elég tételt kívánt, mellyet meg is nyert.

Helvétzia.

Berna Jan. 31-dikén. Azon Helvétziai segítő sereg, melly eddig Bastiában vólt, rendelést vett, hogy Ajaccio felé költözzön, azon sereg helyébe, melly eddig ott vólt, de most már Toulon és Marseille felé indúl, hogy onnan a' többi után Sz. Domingóba küldettessék.

A' Tigúrumi Kánton némelly réſzében zürzavarok vétetnek éſzre. Vagynak tudniillik sokan ollyanok, kik nem lévén megelégedve azzal, a' mit Páris felől hallottak, fellármázzák

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

a' népet. — Úgy hallatik, hogy Generális Serrás, ki Helvétziából útazott Párisba, Bonapártéval soká beſzélgetett magánosan, és megtudakoztatott általa Respublikánk' égéſz politikai állapotjáról, valamint ſzinte a' Helvétziai polgárok gondolkodása módjáról is. Igazán elbeſzélte a' Generális ſzomorú állapatunkat az első Konzulnak. Úgy festette le Helvétziát, mint a' mellyet a' terhes adó lenyomott, melly a' Revolútziótól fogva napról napra nevekedett. Azután elő adta, hogy az idegen seregek tartása annyiba kerűlt a' Respublikának, hogy hírtelen ſzámba se lehet venni. Végezetre azt is megmondotta, hogy kivált némelly Kántonok igen roſzſz ſzívvel vették fegyvereiknek elſzedetetését, ſzivesen ſzomorkodnak a' megtörtént dolgokon, 's bánják, hogy füstbe ment régi Konstitútziójok. Az első Konzul azt felelte, hogy Helvétzia határai épségben megmaradnak; a' kisebb Kántonok régi Igazgatások formája ismét felállíttatik; a' mi pedig az elſzedett, és a' Waudi tartományba hordott fegyvereket illeti, leſzſz idő azoknak viſzſza adására. 's a' t.

Német Orſzág.

Stuttgárd Febr. 4-dikén. Indúló félben van a' Brisgauban eddig tartózkodó Frantzia katonaság. Mind az említett tartományt, mind Ortenaut, a' Bender Regementjének két Kompániája foglalja el.

Az úgy nevezett Elő-Austria Kormányozója, a' Csáſzári Királyi Felség, mint Burgaui Márkgróf nevében, ellene mondott, a' Schönfeldi Apátúrság elfoglalásának, valamint ſzinte az említett Márkgrófságban fekvő más jóſzágok el-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

tulajdonításának is, mellyekre rá tette a' kezét a' Bavériai V. Fejedelem.

Regensburg Febr. 4-dikén. Mostanában a' forgott fenn a' Regensburgi Diétán, hogy a' Kollégiumok, és az azokban lévők voksaik; egygyiknek a' másik felett lévő elsősége, hogy mint intéztessenek el? Közöltetett a' magokat közbenvető Hatalmasságoknak ez eránt való vélekedése, mellynek az a' tzélja, hogy az efféle vetélkedéseket ketté vágja.

Frantzia Orſzág.

A' Párisi Nemzeti Institútum új organizátziója ſzerént, egygyesíttettek a' vólt Akadémiának némelly még életben lévő Tagjai az újjakkal. A' Geometriában lévő Tagok: Langrange, Laplace, Bossut, Legendre, Delambre, Lacroix. A' Mechanikában: Monge, Prony, Perier, Napoleon Bonapárté, Berthoud, és Carnot. Az Astronómiában: Lalande, Mechain, Messier. A' Geographiában: Bougainville, Fleurieu, Buache. A' Physikában: Charles, Brisson. A' Chymiában: Bertholet, Goytou-Morveau, Fourcroy. A' mezei Gazdálkodásban: Thouin, Tessier, Cels, Parmentier. Az Anatómiában: Lacapede, Cuvier, Broussonnét. Az Orvosi Tudományban: Sabathier, Portal, Lassus. A' Frantzia Literaturában: Volney, Garat, Cambaceres, Bernardin, S. Piere, Merlin, Sieyes, Lacue'e, Röderer, Francois, Sicard, Chenier, Ducis, Legouve, Delille, Laharpe, Suard, Target, Boufflers, Sz. Lambert, Bonapárté Lucián, Portalis, Regnauld. A' régi Literaturában és históriában Dacier, Lebrun, Anquetil, Levesque, Daunou, Mentelle, Reinhard, Talleyránd, Delisle-Desa-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

les, Gregoire, Reveillere-Lepeaux, Bitaube, Dutheil, Pougens, Villoison, Camus, Mercier, Silvestre de Sacy, Pastoret, Choiseul-Gouffier, Sz. Croix. A' külsők közzül: Jeffersohn, Renell, Fox, Heyne, Klopstoch, Wieland. Az úgy nevezett szép tudományokban, David, Wien, Denon. Klaſzſzisokra vagynak felosztva ezen nagy nevű Tudósok, 's meg van határozva, mellyik réſz mikor gyüljön öſzve.

Némelly Napnyugoti departamentomok lakosai közt elterjedt a' híre, hogy a' Státus Tanáts az adó nevelésén tanátskozik. A' hivatalbeli Újság megtzáfolja ezt a' hírt, és azt írja, hogy a' Kormányſzék jól tudván azt, mennyit ſzenvedtek a' Napnyugoti departamentomok, soha el nem fordítja ſzemeit azon eſzközökről, mellyek a' polgárok' sérelme enyhítésére haſználhatnak, és hogy inkább azt lehet kihozni a' Kormányſzék törekedéseiből, hogy az adó nem fog nagyobbíttatni, hanem inkább alább ſzállíttatik.

Azt írja egy a' Párisi Újságok közzül, hogy Sz. Domingóból az az örvendetes hír érkezett, hogy Generális Rochambeau, egéſz erővel a' Feketék ellen ment, 's azokat, a' maga katonáinak kevés veſzteségével, úgy potsékká tette, hogy 12000 Fekete hagyta a' fogát a' tsata piatzon. Az egéſz nyereség, és a' Frantziák réſzéről esett kevés veſzteség, a' Generális böltsességének tulajdonítatik, a' ki jól kitúdta a' helyet válaſztani az ütközetre.

Páris Febr. 3-dikán. Generális Rochambeau Sz. Domingóból küldött új tudósítása ide megy ki. „A' 86-dik fél Brigada megérkezett ezen

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

ſzigetbe. Dauphin nevü erösség ellen kirendelte seregét oſztályos Generális Clausel, melly sereg a' nevezett erösség alá ſzállíttatott. A' puſztító Feketék minden módon igyekeztek ellent állani: de a' mi hajóink olly gyorsasággal rendbe ſzedték magokat, hogy az erösséget tsak hamar ágyúzhatták, és a' ſzárazra kiſzálló katonaságot, hathatósan fedezték az ellenség ellent állása ellen. Olly hamar, és egyſzerre megesett a' kiſzállás, hogy a' Feketék minden felől megtámadtathattak. A' Frantzia katonaság annyira ſzorította az ellenséget, hogy az, ágyúit is kéntelenítetett elhagyni, és tsak öt házat gyújthatott meg, a' nyakra före való ſzaladás miatt. A' tüzet eloltották katonáink, kik hamar bényomúltak az erösségbe. 25 ágyú jutott kezünkre, ide nem ſzámlálván azokat, mellyek a' Sz. Jóſefi erösségben találtattak. Úgy vágtuk az ellenséget, mint a' répát. Mi azomban tsak egy legényt se veſztettünk el. A' magazinokat eleséggel megtöltve találtuk. Nem győzi eléggé magaſztalni Generális Clausel, Tiſztjeink' és köz katonáink' vitézségét. A' tengeri erő is hathatósa. dolgozott egy felől, és nagyon segítette vett győzödelmünket. Boyer nevü Frantzia Generálist árestomba tétette a' Fő Generális. Nem sokára kérdőre vonatik, 's azután viſzſza küldetik Frantzia Orſzágba." —

A' Státus Tanáts azt rendelte, hogy azok a' polgárok, kik a' Fársángi napokban állortzáson jelennek meg a' közönséges helyeken, nem viselhetnek kardot, 's páltzát, vagy új módi görtsös botot nem ſzabad kezekben hordozni. A' sem engedödik meg, hogy valaki úgy viselje magát, hogy abból valami lárma kerekedjen.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

Páris Febr. 4-dikén. Jeffersohn, az egygyesült Amérikai Státusok Praesese, megértvén, hogy a' Nemzeti Institútum külső Tagjai közzé válaſztatott, következendő értelmű levelet küldött Amérikából a' nevezett Institútumnak: „Polgár Előlülő és Titoknokok! Vettem leveleteket, mellyben azt tetſzett tudtomra adni, hogy a' mesterségek és tudományok Nemzeti Institútuma által, a' politikai és erköltsi tudományok körül faradozó Tagok ſzáma közzé válaſztattam. Ezt a' nevezést azzal az érzékeny ſzívvel veſzem, a' melly nagy bennem a' legelső rangú Tudósok eránt való tiſztelet. Nem lévén semmi jussom, hogy azon Tudósok Kollégiumában titulust kívánjak: úgy véſzem ezen kineveztetésemet, mint az atyafiúságnak egy próbáját, mellynél fogva a' tudományokat kedvellők és pallérozók öſzve köttetnek egymással, bár akármelly réſzében lakjanak is a' világnak." 's a' t. — Nagy kárt vallott a' Literatura Ricard, vólt Apátúr halálával. Ennek a' tudósnak lehet köſzönni Plutarchus némelly munkáinak Frantziára lett fordítását. Fordította az úgy nevezett Paralléláit is Plutarchusnak, melly munkában annyi életre tartozó Philosophia találtatik, hogy azt olvasni, még pedig figyelemmel olvasni, többet teſz mint az új Philosophicus terminusokat egy ſzó vétek nélkül megtanúlni. Ricard fordítása Amyot-é nál könnyebb, Dacierénél pedig gyönyörüségesebb.

Anglia.

London Jan. 25-dikén. A' Parlamentom némelly tagjainak, kivált a' Gyülés kezdetével tartott, hadakozásra tzélozó beſzéde, olly fontos-

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

nak látſzott az egygyesült Amérikai Státusok előtt, hogy a' dolognak bővebben való megtudására, hajót küldöttek Angliába: de a' melly ismét viſzſza evezett azzal a' hírrel, hogy az egéſz had, tsak ſzóbeli viſzſzálkodásból áll. — Sok hazájokból kiköltözött Frantziákat elfogattak itten, kik hamis Frantzia Bankó tzédulákat tsináltak, és némelly kötelező Státus leveleket meghamísitottak. — Gibráltár felől az a' hír érkezett ide, hogy az Algíri és Tunisi Deyek megegygyeztek vólna abban, hogy 3 kikötő helyeiket, a' Frantzia Respublikának adják. — Nevezetes, hogy azolta, miólta a' békesség megkéſzült, sem Anglus Követ nem küldetett Madritba, sem onnan Spanyol Követ ide Londonba.

London Jan. 27-dikén. Hiberniában még se tsedesedett le egéſzen a' zenebona: azomban megtétettek a' ſzükséges lépések annak elnyomására, úgy hogy nem tart. a' Kormányſzék semmit is annak roſzſz következéseitől. — Profeſzſzor Aldini új próbákat tett, sok nagy emberek jelen létékben, a' galvanismus által, mellyekből azt lehet kihozni, hogy lehet segíteni, de okosan az inakon, mikor valámi ok miatt azok fájnak.

Orosz Bírodalom.

Petersburg Jan. 14-dikén. Az ide való Udvar azon van, hogy a' Meklenburgi-Sverini Hertzeg bírtokaival öſzve köttessék a' Válaſztó Fejedelmi méltóság. Már el is küldődött innen a' Kurír Regensburg felé, ezt a' tzélt illető tudósításokkal. — Innen fontos hír adásokkal indúlt el egy Frantzia, és Bavarus Kurír, Konstántzinápoly felé.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

Petersburg Jan. 24-dikén. Két ſzáz harmintz négy ezer rubelt ád a' Csáſzári Udvar eſztendönként az Udvari Theatrom fentartására. Ide járúl még az a' summa is, melly a' bémenetelből megy bé, és a' melly még annyira ſzámláltathatik. Általjában ſzóllván, jobb fizetések van a' Frantzia ſzületésü Jádzóknak, mint azoknak, kik magából a' Nemzetből vállalkoztak.

Elegyes Levelek.

Konſtántzinápoly Dec. 31-dikén. Generális Stuárt ide küldötte Kurírját Égyiptomból, a' mi gyakori Conferentziára adott a' Divánban alkalmatosságot. A' vevödött éſzre, hogy az Anglusok, még jobban megakarták magokat féſzkelni, és új sereg is érkezett vólna Alexándriába. Ollyan formát beſzélnek itt közönségesen, hogy alig ha fel nem bomlik a' két fél közt való békesség. — Az Oroſz Csáſzári Udvar hathatós sürgetésére, nagy nehezen megengedte a' Fényes Porta, hogy a' Nápolyi, Spanyol, és Hollandus hajók is ſzabadon kereskedhessenek a' Fekete tengeren, azomban azzal a' feltétellel, hogy tsak az Oroſz kikötö helyeket látogathassák meg, és azokban ne lehessenek Konzuljaik: mivel ez a' különösjuss, tsak a' Frantziáknak és Anglusoknak van engedve.

Az Anglus katonák által Gibráltárban indított zenebonáról, környülállásosan ezeket tudhatni. „A' második Királyi Regementben lévö katonák nem vóltak megelégedve, valamelly Angliából jött új, és igen kemény Adjutánsal. Ezen Bataillionnak tudtára adatván, hogy nem leſzſz ſzolgálatban, a' katonák a' kaſzárnyákba mentek innya. Nagyobb réſze megréſzegedett, és

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

az Adjutáns tanátsosnak ítélte, minden lármának eltávoztatására, a' kapukat bézáratni. Egynehányan fegyverhez nyúltak, 's a' kapun tsak ugyan kisuhantak, mások az ablakokon ugráltak ki, 's azzal fenyegették réfzeg fövel az Adjutánst, hogy meggyilkolják. Az épület előtt találták a' tolongó sokaság közt Generális Barnett-et, kinek tsendesítő beízédét, mélly tifztelettel halgatták. Szerentsétlenségére ott toppan közöttök az Adjutáns. Mihelyt meglátták a' katonák, mind azt kiáltották: öld meg! öld meg! Nem vette tréfára a' dolgot az Adjutáns is, kisuhant közzülök, és valamelly fzomfzéd fzobába vette magát. Azután a' zenebonásoknak nagyobb réfze ismét a' kafzárnyába tért vifzfza. Valami hármintzan közzülök, mind Hiberniai fiak, kiknek más tzéljok volt, más kafzárnyába mentek, melly egy mértföldnyire fekfzik a' várostól, reménylvén, hogy ott majd többen is állnak hozzájok. Megtsalódtak. Tüzet adtak rájok a' Gránátérosok, és az egéfz Regement ezt kiáltotta: hűség! hűség! és katonai fenyíték! A' nyakasok megfzaladtak, 's kvártélyaikba elofzoltak. A' többi Regementek tsendesen viselték magokat. Másnap a' zenebonát indítók példásan megbüntettettek vólna: de az egéfz nyughatatlankodó Regement esedezett Generális Barnett-nak, hogy a' Királyi Hertzeg előtt esedezzen érettek. Már ekkor azok is efzekre tértek, kiknek az előtt való nap nagy vólt a' fejek. A' Királyi Hertzeg kiállíttatta a' Regementet, és elő adván, melly fzörnyű dolgot tselekedett, megengedett néki. Megköfzönte más réfzről más Regementeknek mutatott hűségét.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197

Újra legénykedtek némelly katonák, kiket a' bor tüzelt fel, és a' kik a' 25-dik Regementből valók vóltak. Mintegy ötvenen a' réfzegek közzül lármát indítottak az úttzán, tüzelő fegyvereiket kilötték: azomban senkibe se tettek tsak ugyan kárt. Utánnok esett az a' Regement, melly az előbbi lárma által hibázott, és elakarta ez által törleni magáról a' gyalázatot. A' réfzegek addig bukdátsoltak, hogy egyfzer a' pattantyúsokhoz vetődtek, kik rájok tüzet adtak, nem gondolván azt meg, hogy hátúl kárt tehetnek az utánnok esett katonaságba. Kézre kerültek a' lármások, kiket örökre elhalgattatnak. — Ezeknél fogva a' Gibráltárban esett lárma, nem valamelly vefzedelmes tzélból esett, hanem tsak abból kerekedett, hogy sokan a' katonák közzül a' jóféle Spanyol bor által megzavartattak.

Jelentés,

Árendás Jófzág kerestetik.

Magyar Orfzágban, a' Dunán túl való réfzben, (Posony Vármegyét még is hozzá vévén) kíván egy valaki ezer forinton fellyül, 7000 forintig való jövedelmű jófzágot, hat, a' vagy több efztendőkre, illendő, és emberséges embernek hitelét nem érdeklő kötések mellett, a' marhának, és Instructiónak meg, vagy meg nem vételével, árendában venni. Ollyast kinek kiadni, kedve, és fzabadsága vólna, jelentse magát, a' jófzágnak hiteles Conscriptiójával, Szombathelyen, Nemzetes Nagy György Úrnál, több Méltóságos Úri Házaknak Fiskálissánál, a' ki is azontúl felelni, és alkudni fog.

A' 13-dik fzámú Hírmondóban a' 198-dik oldalon, a' 21-dik sorban, e' helyett: Királyné, olvastassék: Csáfzárné.

Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár Jelzet: 728.197